

„По-силна Европа“ равно ли е на „По-голяма Европа“? (радиопредаване)

Публикуван на: 28-04-2010

Източник: [Портал Европа](#)

В наши дни, когато Европа заедно със своите политици и граждани обсъжда как да планира развитието си за цяло десетилетие напред, в общественото пространство на ЕС все по-отчетливо отекват два противоположни гласа.

Единият казва: „Край на разширяването! Не искаме повече да поемаме на наши разноски по-бедни народи, защото самите ние страдаме от икономическата криза и от несигурност в утрешния ден!"; Другият глас пък се издига високо в полза на една по-разгърната и по-мощна Европа. Привържениците ѝ твърдят, че всеки нов член на европейското семейство го обогатява със самобитната си култура и традиции, привнасяйки свеж полъх, който се отразява добре и върху европейската икономика.

„За“ или „Против“ разширяването? От Париж – столицата на една от държавите – създателки на ЕС, е днешното ни предаване отново под мотото [„Европа 2020 – гражданска визия“](#), което се реализира в рамките на проекта „Взаимодействие с ЕП“.

Радио България е медиен партньор на този проект, който се изпълнява от Европейския институт, Портал Европа и Центъра за модернизиране на политики.

Нашият общ дом Европа. Как си го представяме след 10 години? Като мощно обединение на европейските народи с решаващ глас в световната политика или просто като механичен сбор от държави на териториален принцип? Кои страни да бъдат приети в ЕС, и кои – не? Тези и други въпроси, свързани с разширяването на Европа, бяха обсъдени по време на състоялата се в Париж кръгла маса с участието на български и френски експерти.

„Досега всяко ново разширяване на Съюза е било резултат на определени отстъпки. Или поне така се е възприема от хората“ – смята г-жа **Елвир Фабри – специалист по въпросите на европейските институции от организацията Notre Europe:**

„Това донякъде обяснява мисленето на гражданите, защото на тях не им се обясняват предимствата на всяко ново членство. Така се случи през 2004-а. Тогава хората във Франция останаха с впечатление, че никой не се е допитал до тях и затова не оцениха плюсовете на разширяването. А знаем, че новите държави-членки, присъединили се през 2004 и 2007 г., в т. ч. България и Румъния, положиха огромни усилия, за да проведат успешни реформи и да изпълнят

„По-силна Европа“ равно ли е на „По-голяма Европа“? (радиопредаване)

изискванията на ЕС. В същото време вътре в рамките на самия Съюз процесът на предварителна подготовка за посрещане на тези нови държави-членки не се състоя.”

А готова ли е Европа да посрещне кандидат-членките от Западните Балкани? Според **директора на Европейския институт Любов Панайотова** тези страни са осъществили значим напредък в покриване на критериите за членство.

„До 2020 г. очакваме да има още едно разширение, при това не само с Хърватия. Македония е също толкова готова, Сърбия много бързо напредва и показва готовност да приложи на практика определено законодателство... Всичко това е видно и от последната либерализация, свързана с падането на визите с тези страни. Но прави впечатление, че народите, особено в един съюз от 27, не се познават добре помежду си. Лично аз виждам колко малко е позната България например. Негативните послания стигат по-бързо и това пречи на добрата комуникация между европейските страни.”

На това мнение е и **Лаура Даг – гл. редактор на френското интернет издание за европейски политики Touteleurope.fr**. Според нея хората от т. нар. „стара” Европа още не могат да осъзнаят ползите от присъединяването на новите 12 държави-членки. Причината е в недостатъчната информация. И още:

„Мисля, че разширяването е един много добър проект. Но в същото време би трябвало да си оставим малко повече време, за да се опознаем взаимно, преди да приемем нови членове. С някои балкански страни, както и с държави като Молдова, Украйна и пр. би могло да се установи едно източно партньорство. С тези държави ни предстои много работа, но това още не значи, че трябва непременно да се стремим към разширяване. Що се отнася до Турция, тя ще трябва да извърви своя път в областта на правата на жените, правосъдието, възможностите за изповядване на различни религии и др. И ако има положително развитие в тези насоки, Турция би могла да заеме своето място в Съюза.”

Винаги, когато стане дума за разширяването на ЕС, дебатите започват да кръжат около най-спорната кандидатура – тази на Турция, която се нареди на опашката за пълноправно членство още през 1999 г. Междувременно споровете за ползите и вредите от евентуалното присъединяване на тази мюсюлманска държава с много добре развита икономика разпалва страстите не само сред политиците, но и сред обикновените граждани на ЕС. Защо ли?

„Има проблем и той е, че от историческа гледна точка Турция се е възприемала като враг на Европа. И това е било съвсем основателно в течение на няколко столетия – казва **Гийом Жобен – директор на Висшия институт по журналистика в Париж**. – Днес тези спомени от миналото са все още живи. От друга страна, европейците вероятно се опасяват от едно нашествие на мюсюлмани на континента, като се има предвид, че в момента на територията на Съюза живеят към 40-50 милиона мюсюлмани. Но Турция, макар и мюсюлманска, е сравнително близка до нас държава. А наличието на турско население в страните от бивша Югославия, в България, Австрия и други държави в Съюза доведе до едно успешно взаимодействие между

„По-силна Европа“ равно ли е на „По-голяма Европа“? (радиопредаване)

нашите култури.”

По-разширена ли трябва да бъде Европа през 2020, за да е по-силна и ефективна? Ето и мнението на **студенти от Висшия институт по журналистика** в Париж.

„Аз съм за разширяването на Европа, но по отношение на Турция все още нямам определена позиция, тъй като има аргументи за и против, но предвид усилията, които полага за покриване на критериите за членство, съм по-скоро „за” – казва Тристан Мишел.

„Много по-интересно е да имаме една отворена и мултикултурна Европа –допълва негова състудентка. – Но бих искала да я видя по-силна, с по- комуникативна политика по отношение на гражданите. Защото проблемът на Европа е, че все още институциите ѝ са откъснати от всекидневието.”

Много е вероятно до 2020 г. Европа да се разшири с още няколко балкански държави, но Турция едва ли ще е сред тях – смята **Ален Доверн – бивш гл. редактор на известното френско издание „Льо Фигаро”** .

„Смятам, че това не е европейска държава – казва той. – Едва 5-10 процента от Турция, т. е. едно малко парченце, се намират на европейския континент, а останалата част се разпростира в Азия. Ако решим да присъединим и Турция, ще разширим външните граници на ЕС и ще стигнем твърде далеч, чак до Азия. И тогава защо въобще да се спираме, защо да не продължим и нататък? Според мен не е полезно за ЕС да има общи граници с държави като Иран, Ирак, Сирия. Така че по отношение на дебата за членството на Турция, нещата не вървят в добра посока. Да, това е много важна държава, в някои отношения тя е близка до нас и с нея трябва да преговаряме в различни области, включително и за разширяване на икономическото ни сътрудничество. Но не смятам, че тя трябва да става член на Съюза!”

Според **Ален Баро – шеф на информационното бюро на ЕП във Франция**, темата за европейското разширяване е свързана и с един много съществен въпрос – този за сигурността на света.

„Много трудно бихме могли да развием успешна европейска политика за отбрана, ако не вземем предвид третата по численост армия в Европа – турската. Има и още нещо – ЕС е светска институционална структура. Но няма да е зле, ако една голяма мюсюлманска държава, каквато е Турция, се присъедини към нас, защото Европа не трябва да се превръща в своеобразен клуб за християни – това не е нейната цел! Още повече, че става дума за държава, в която поне до момента ислямът се проповядва по-скоро по един светски начин. Тази форма на обществено развитие трябва да бъде подкрепена!”

„Изграждането на една Обединена Европа обаче налага сближаване на ценностите и начина на мислене на хората” – смята **Пиер Московиси – бивш френски министър по европейските въпроси и настоящ депутат** на френската социалистическа партия. Според

„По-силна Европа“ равно ли е на „По-голяма Европа“? (радиопредаване)

него би било жалко, ако разширението на Съюза доведе до разединение на общността, както в случая с дебата за евентуалното членство на Турция.

Общественото мнение не беше благосклонно и за присъединяването на Румъния и България – казва той. Но смятам, че от стратегическа гледна точка присъединяването на Турция е необходимо. Още повече, че кандидатурата на Турция бе одобрена, при това по същото време като тази на Румъния и България. Така че, ако изпълни обективните критерии, Турция трябва да се присъедини. Но ако не ги изпълни, просто няма да стане член. Преговорите трябва да са много обективни! Но от политическа гледна точка по същия начин, по който подкрепях присъединяването на България и на Румъния, аз подкрепям и Турция;

Още от кръглата маса в Париж – снимки, видеозапис и читателски коментари, ще откриете на сайта на проекта <http://parliament.europe.bg>. Там можете да намерите и книгата „Европа 2020 – гражданска визия“, изготвена от експерти на Европейския институт в рамките на проекта „Взаимодействие с Европейския парламент“.

Автор: Венета Николова, Радио България.